

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 29 листопада 2006 р. N 1655
Київ

Про затвердження Національного стандарту N 3
"Оцінка цілісних майнових комплексів"

Відповідно до статті 9 Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" ([2658-14](#)) Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Національний стандарт N 3 "Оцінка цілісних майнових комплексів", що додається.

Прем'єр-міністр України

В.ЯНУКОВИЧ

Інд. 25

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 листопада 2006 р. N 1655

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ N 3
"Оцінка цілісних майнових комплексів"

Загальна частина

1. Національний стандарт N 3 (далі - Стандарт) є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки цілісного майнового комплексу суб'єкта господарювання (далі - цілісний майновий комплекс) суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які відповідно до законодавства здійснюють рецензування звітів про оцінку цілісного майнового комплексу.

2. У цьому Стандарті наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

інвестований капітал - suma власного та запозиченого капіталу (довгострокового боргу) цілісного майнового комплексу;

капітальні інвестиції - інвестиції, що спрямовуються у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання, створення необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначенні для заміни діючих, і устаткування для здійснення монтажу), а також авансові платежі для фінансування капітального будівництва;

корпоративна частка - частка (пай, акції) господарського товариства, що утворене на основі цілісного майнового комплексу;

мультиплікатор - коефіцієнт, що розраховується шляхом ділення ціни продажу (пропонування) подібного цілісного майнового комплексу або ринкової капіталізації акціонерного товариства, цілісний майновий комплекс якого розглядається як подібний до оцінюваного цілісного майнового комплексу, на відповідний фінансово-економічний або інший показник, що характеризує його

діяльність;

номінальний грошовий потік - грошовий потік у прогнозних цінах на майбутні періоди з урахуванням прогнозного рівня інфляції;

номінальна ставка дисконту - ставка дисконту, що застосовується для визначення поточної вартості номінального грошового потоку;

робочий капітал - вартість оборотних активів цілісного майнового комплексу, що зменшена на величину його короткострокових (поточних) зобов'язань;

реальний грошовий потік - грошовий потік у цінах, фіксованих на дату оцінки, без урахування прогнозного рівня інфляції;

реальна ставка дисконту - ставка дисконту, що застосовується для визначення поточної вартості реального грошового потоку.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у національних стандартах оцінки майна (далі - національні стандарти) та в інших нормативно-правових актах з питань оцінки.

3. Вибір бази оцінки цілісних майнових комплексів здійснюється відповідно до вимог, встановлених Національним стандартом N 1 ([1440-2003-п](#)).

4. Нормативно-правовими актами з питань оцінки майна можуть встановлюватися особливості застосування та порядок визначення оціночної вартості цілісного майнового комплексу.

5. Застосування методичних підходів та обґрунтування висновку про вартість цілісного майнового комплексу здійснюються з урахуванням вимог, встановлених Національним стандартом N 1 ([1440-2003-п](#)) та цим Стандартом.

6. З метою проведення оцінки цілісного майнового комплексу необхідно здійснити:

аналіз організаційно-правової форми підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється;

ознайомлення та аналіз ринку продукції (товарів, робіт, послуг) цілісного майнового комплексу в обсязі, достатньому для формування уявлення про обсяг та сегментацію такого ринку, поточної частки ринку продукції (товарів, робіт, послуг) цілісного майнового комплексу, перспектив діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, на відповідному ринку для оцінки коректності припущень, зроблених під час підготовки прогнозу діяльності оцінюваного цілісного майнового комплексу;

ознайомлення та аналіз ринку сировини і основних матеріалів, що використовуються у діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, у разі коли припущення щодо перспектив розвитку ринку сировини і основних матеріалів є складовою прогнозу діяльності такого майнового комплексу;

аналіз правових зasad провадження господарської діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, зокрема ліцензування, квотування, застосування механізмів ціноутворення на ринку відповідної продукції (товарів, робіт, послуг), наявність державної підтримки або обмежень, антимонопольні та екологічні вимоги, система оподаткування;

аналіз його фінансово-господарської діяльності, майнового та фінансового стану на дату оцінки та за період, що передує цій

даті;

підготовку обґрунтованих прогнозу діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, за основними показниками виробництва та реалізації продукції, фінансового і майнового стану та прогнозу потреби такого підприємства в інвестиціях з визначенням джерел фінансування.

Отримані висновки за результатами проведених аналізів покладаються в основу припущень, що використовуються під час проведення оцінки.

7. Для проведення оцінки цілісного майнового комплексу застосовуються такі основні методичні підходи:

майновий;

дохідний;

порівняльний.

Особливості застосування майнового підходу

8. Майновий підхід застосовується для визначення ринкової вартості цілісного майнового комплексу у разі, коли саме зазначений підхід відбиває типову логіку потенційних покупців, яка ґрунтується на усталеній практиці, зокрема під час оцінки цілісного майнового комплексу, ринкова вартість якого визначається поточною вартістю ймовірного результату ліквідації зазначеного майнового комплексу.

9. Основним методом майнового підходу до оцінки цілісного майнового комплексу є метод накопичення активів. Оцінювачами може застосовуватися метод поточної вартості ймовірного результату ліквідації цілісного майнового комплексу, а також інші методи майнового підходу, доцільність застосування яких у конкретній ситуації необхідно обґрунтувати.

10. Метод накопичення активів полягає у визначенні чистої вартості активів цілісного майнового комплексу.

Чиста вартість активів цілісного майнового комплексу визначається як різниця між вартістю активів та вартістю його зобов'язань, визначених на дату оцінки відповідно до вимог пункту 11 цього Стандарта.

11. Оцінка активів та зобов'язань на дату оцінки проводиться з урахуванням таких особливостей:

необоротні активи в частині основних засобів, нематеріальних активів, незавершеного будівництва, довгострокових фінансових вкладень оцінюються з використанням бази оцінки, що відповідає ринковій вартості або неринковим видам вартості, вибір та визначення яких здійснюються відповідно до вимог національних стандартів;

необоротні активи в частині довгострокової дебіторської заборгованості та відстрочених податкових активів оцінюються з урахуванням строку їх повернення (погашення, відшкодування) та ймовірності такого повернення (погашення, відшкодування);

поточна дебіторська заборгованість оцінюється з урахуванням строку її повернення (погашення, відшкодування) та ймовірності такого повернення (погашення, відшкодування);

матеріальні оборотні активи (запаси, товари) у разі, коли їх поточна вартість еквівалентна вартості, що відображена у бухгалтерському обліку, оцінюються виходячи з вартості таких активів, що відображена в бухгалтерському обліку, в інших

випадках - виходячи з їх ринкової вартості або вартості ліквідації, якщо ринкова вартість не перевищує вартість ліквідації;

довгострокові та поточні фінансові інвестиції оцінюються виходячи з їх ринкової вартості;

векселі одержані оцінюються виходячи з їх ринкової вартості з урахуванням строку та ймовірності їх погашення;

поточна вартість довгострокових та поточних зобов'язань залежно від їх виду визнається такою, що дорівнює вартості, відображеній у бухгалтерському обліку, або розраховується шляхом дисконтування сум (основний борг, відсотки), що підлягають погашенню у відповідних періодах, за обґрунтованою для кожного із зобов'язань ставкою дисконту.

Під час визначення оціночної вартості цілісного майнового комплексу нормативно-правовими актами з оцінки можуть передбачатися інші вимоги щодо оцінки активів та зобов'язань.

12. Визначення поточної вартості ймовірного результату ліквідації цілісного майнового комплексу може бути окремим завданням оцінки або складовою процесу визначення ринкової вартості цілісного майнового комплексу.

Поточна вартість ймовірного результату ліквідації цілісного майнового комплексу визначається як поточна вартість доходів, що очікуються від продажу активів цілісного майнового комплексу, які зменшені на суму витрат, пов'язаних з ліквідацією такого комплексу, що збільшена на суму поточної вартості грошових потоків, які очікуються від провадження господарської діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, в період ліквідації, якщо провадження такої діяльності прогнозується, та зменшена на суму поточної вартості зобов'язань цього підприємства.

У разі прийняття рішення про ліквідацію оцінюваного цілісного майнового комплексу, наслідком чого є скорочення строків погашення довгострокової заборгованості цього підприємства, поточна вартість зобов'язань підприємства визначається з урахуванням ймовірності такого скорочення.

Доходи від продажу активів оцінюваного цілісного майнового комплексу визначаються з урахуванням таких особливостей:

якщо ліквідація здійснюється за рішенням власника цілісного майнового комплексу або суду і не передбачає примусового відчуження активів цілісного майнового комплексу у строк, значно коротший, ніж строк експозиції подібного майна, активи оцінюються відповідно до вимог, визначених у пункті 11 та абзацах першому - третьому пункту 12 цього Стандарту;

якщо ліквідація здійснюється за рішенням суду і передбачає примусове відчуження активів цілісного майнового комплексу у строк, значно коротший, ніж строк експозиції подібного майна, активи оцінюються відповідно до вимог, що встановлюються національними стандартами для визначення ліквідаційної вартості.

Особливості застосування дохідного підходу

13. Дохідний підхід до проведення оцінки цілісного майнового комплексу ґрунтуються на застосуванні оціночних процедур переведення очікуваних доходів (чистих грошових потоків або дивідендів) у вартість цілісного майнового комплексу. Оцінка цілісного майнового комплексу проводиться з урахуванням поточного фінансового стану підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, та прогнозних показників діяльності такого майнового

комплексу.

14. Основним методом дохідного підходу, що застосовується для проведення оцінки цілісних майнових комплексів, є метод дисконтування грошового потоку.

Застосування методу дисконтування грошового потоку передбачає такі оціночні процедури:

вибір відповідної моделі грошового потоку;

визначення прогнозного періоду надходжень грошового потоку;

проведення прогнозування складових чистого грошового потоку та його розрахунку на кожен рік (квартал, місяць) прогнозного періоду;

обґрунтування складових ставки дисконту та її визначення;

проведення розрахунку вартості реверсії та його обґрунтування;

визначення поточної вартості чистих грошових потоків, реверсії та надлишкового майна у разі його наявності в цілісному майновому комплексі;

визначення вартості цілісного майнового комплексу як суми поточної вартості чистих грошових потоків, реверсії та поточної вартості надлишкового майна.

15. Виходячи із специфіки діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, та завдань оцінки, застосовуються такі моделі грошового потоку:

чистий грошовий потік для власного капіталу;

чистий грошовий потік для інвестованого капіталу.

16. Розрахунок грошового потоку ґрунтуються на результатах аналізу показників фінансово-господарської діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, за період, що передує даті оцінки, та прогнозний період.

Прогнозний період визначається з урахуванням специфіки діяльності оцінюваного цілісного майнового комплексу, а саме: життєвого циклу продукції (товарів, робіт, послуг), графіка обслуговування довгострокової заборгованості, інвестиційних планів та прогнозів щодо очікуваних істотних змін, що відбудуться в діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється.

Вибір тривалості прогнозного періоду повинен узгоджуватися із способом визначення вартості реверсії. Тривалість прогнозного періоду вважається достатньою, якщо обраний спосіб визначення реверсії дає змогу врахувати всі відомі на дату оцінки факти та припущення щодо результатів провадження діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, в період, що настає за прогнозним.

17. Чистий грошовий потік для власного капіталу на кожен рік (квартал, місяць) прогнозного періоду розраховується як прогнозована величина чистого прибутку, збільшена на прогнозовану суму амортизації, що врахована в складі витрат під час визначення величини чистого прибутку, зменшена на величину прогнозованого приросту робочого капіталу (збільшена на величину зменшення робочого капіталу) зменшена на суму прогнозованих капітальних інвестицій та збільшена на величину приросту довгострокових зобов'язань (зменшена на величину зменшення довгострокових

зобов'язань) за відповідний період.

18. Модель чистого грошового потоку для інвестованого капіталу відображає вартість цілісного майнового комплексу з урахуванням власного та запозиченого капіталу.

Чистий грошовий потік для інвестованого капіталу на кожен рік (квартал, місяць) прогнозного періоду розраховується як прогнозована величина чистого прибутку, розрахована за умови припущення про відсутність витрат на сплату відсотків за довгостроковим боргом, збільшена на прогнозовану суму амортизації, що врахована в складі витрат під час визначення величини чистого прибутку, зменшена на величину прогнозованого приросту робочого капіталу (збільшена на величину зменшення робочого капіталу) і зменшена на величину прогнозованих капітальних інвестицій за відповідний період.

19. Прогнозування грошового потоку за будь-якою з його моделей, зазначених у пункті 15 цього Стандарту, здійснюється у цінах відповідного року (кварталу, місяця) прогнозного періоду з урахуванням прогнозованого рівня інфляції (номінальний грошовий потік) або у цінах, що діють на дату оцінки, без урахування прогнозованого рівня інфляції (реальний грошовий потік).

У разі прогнозування номінального грошового потоку прогнозований рівень інфляції враховується під час визначення ставки дисконту відповідно до пункту 23 цього Стандарту.

20. Принцип найбільш ефективного використання втілюється під час проведення оцінки цілісних майнових комплексів шляхом здійснення під час прогнозування грошових потоків цілісного майнового комплексу припущення про раціональне розпорядження майном, що включає оцінюваній цілісний майновий комплекс. Раціональним вважається розпорядження майном цілісного майнового комплексу, що спрямоване на максимізацію поточної вартості очікуваних чистих грошових потоків такого цілісного майнового комплексу і отже - на максимізацію його ринкової вартості.

Прогноз грошових потоків ґрунтуються на логічному взаємозв'язку та обґрунтованості його складових.

У разі коли прогнозується збільшення (зменшення) обсягу виробництва продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, під час прогнозування складових чистого грошового потоку враховуються відповідні очікувані зміни робочого капіталу.

Прогнозування капітальних інвестицій, збільшення (зменшення) робочого капіталу та сум довгострокових зобов'язань здійснюється на підставі та у взаємозв'язку з прогнозними показниками діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється. Під час прогнозування необхідно враховувати лише ті інвестиції, збільшення (зменшення) робочого капіталу та сум довгострокових зобов'язань, доцільність яких економічно обґрунтована, а відповідні витрати забезпечені прогнозованими внутрішніми або зовнішніми джерелами фінансування (можливістю позичення необхідних коштів).

21. У разі коли припущення про можливість початку чи продовження (відновлення) провадження прогнозованої господарської діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, без початкових капітальних інвестицій або інвестицій в оборотні засоби (покриття дефіциту оборотних засобів) некоректне, такі інвестиції враховуються під час проведення розрахунків:

без дисконтування, якщо очікувані строки їх внесення наближені до дати оцінки і можуть бути обґрунтовано ототожнені з

нею;

у складі прогнозованих грошових потоків на відповідні квартали або місяці, що підлягають дисконтуванню. При цьому прогнозування та дисконтування грошових потоків у межах прогнозного періоду здійснюються за кварталами або місяцями.

Дефіцит оборотних засобів визначається як різниця між величиною робочого капіталу, необхідного для нормального функціонування підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, та величиною його наявного робочого капіталу на дату оцінки.

22. Вартість реверсії визначається виходячи з очікуваних результатів найбільш ефективного використання активів цілісного майнового комплексу в період, що настає за прогнозним, на підставі грошових потоків цілісного майнового комплексу, отримання яких передбачається після прогнозного періоду, з урахуванням у разі наявності тенденції до їх рівномірного збільшення (зменшення).

23. Для проведення розрахунку ставки дисконту застосовуються методи, що відповідають моделі грошового потоку, яку обрано для проведення оцінки.

Основним методом розрахунку ставки дисконту для власного капіталу є метод кумулятивної побудови, який враховує додаткові ризики інвестування в оцінюваний цілісний майновий комплекс порівняно з інвестуванням в альтернативні об'єкти, що характеризується мінімальним ризиком.

Основним методом розрахунку ставки дисконту для інвестованого капіталу є метод середньозваженої вартості капіталу, який ґрунтуються на врахуванні норм доходу на власний та запозичений капітал з урахуванням розміру часток власного та запозиченого капіталу в інвестованому капіталі.

Застосування інших методів розрахунку ставки дисконту, проведення такого розрахунку на початок, середину або кінець кожного року (кварталу, місяця) прогнозного періоду обґруntовується у звіті про оцінку цілісного майнового комплексу.

Для дисконтування вартості реверсії застосовуються коефіцієнти, обчислені з урахуванням часу, на який визначається вартість реверсії і вибір якого залежить від методу визначення вартості реверсії, що обґруntовується у звіті про оцінку цілісного майнового комплексу.

Розрахунок ставки дисконту для номінального грошового потоку здійснюється з урахуванням прогнозного рівня інфляції, для реального грошового потоку - без урахування такого рівня.

24. Визначення поточної вартості надлишкового майна (необоротних та/або матеріальних оборотних активів) здійснюється з використанням баз оцінки, що відповідають принципам корисності та найбільш ефективного використання надлишкового майна.

25. У разі коли грошові потоки від функціонування цілісного майнового комплексу очікуються постійні і однакові за обсягом або з тенденцією до рівномірного зростання та їх отримання не обмежується у часі, може застосовуватися метод прямої капіталізації доходу. При цьому як дохід розглядається чистий грошовий потік, визначений відповідно до вимог цього Стандарту. У разі наявності в цілісному майновому комплексі надлишкового майна його вартість додається до вартості, визначеної із застосуванням методу прямої капіталізації доходу.

26. Застосування методу прямої капіталізації доходу передбачає визначення:

періоду капіталізації чистого грошового потоку (рік, квартал, місяць, операційний цикл);

чистого грошового потоку за період;

відповідної ставки капіталізації і її обґрунтування;

вартості надлишкового майна у разі його наявності в цілісному майновому комплексі;

вартості цілісного майнового комплексу шляхом ділення чистого грошового потоку на ставку капіталізації і збільшення отриманого результата на вартість надлишкового майна у разі його наявності в цілісному майновому комплексі.

Особливості застосування порівняльного підходу

27. Основними методами порівняльного підходу до оцінки цілісних майнових комплексів є метод ринку капіталу та метод ринкових угод.

Загальним для методів порівняльного підходу є етап формування переліку подібних цілісних майнових комплексів, що використовуватимуться як об'єкти порівняння, та збирання інформації про них. Перелік подібних цілісних майнових комплексів формується з урахуванням таких критеріїв, як належність цілісного майнового комплексу (підприємства) певній галузі, його розмір, одно- або багатопродуктовість бізнесу, ринки збору продукції (товарів, робіт, послуг), структура активів та інвестованого капіталу, місцезнаходження та інших суттєвих критеріїв.

28. Метод ринку капіталу ґрунтуються на припущення про рівноцінність ринкової вартості цілісного майнового комплексу його ринковій капіталізації або можливій ринковій капіталізації з урахуванням вартості прав контролю.

Ринкова капіталізація цілісного майнового комплексу визначається як добуток ринкового курсу однієї акції акціонерного товариства, що існує або може бути створене на базі оцінюваного цілісного майнового комплексу, на загальну кількість акцій такого товариства.

Ринковий курс однієї акції визначається виходячи з даних про продаж (пропонування) акцій акціонерного товариства на фондових біржах та в позабіржових торговельно-інформаційних системах.

Ринковий курс однієї акції за даними про продаж визначається з використанням інформації про останню угоду, укладену в день, що визначений як дата оцінки, а за відсутності укладених угод у цей день - з використанням інформації про останню укладену угоду до дати оцінки, на яку визначається курс, з обґрунтуванням у звіті про оцінку можливості використання такої інформації.

Ринковий курс однієї акції за даними про пропонування (максимальна ціна, яка пропонується покупцем, або мінімальна ціна, яка пропонується продавцем) визначається за цінами пропонування, дійсними на дату, на яку визначається такий курс. У разі відсутності пропонування на дату оцінки ринковий курс однієї акції за даними про пропонування визначається за цінами пропонування, дійсними на найближчу дату, що передувала даті оцінки, на яку визначається курс, з обґрунтуванням у звіті про оцінку можливості використання таких даних.

З метою визначення ринкового курсу однієї акції використовується лише інформація про ціну продажу останньої угоди

(угод) або ціни пропонування, які є репрезентативними. Обґрунтування відхилення даних про ціну продажу або ціни пропонування повинно міститися у звіті про оцінку цілісних майнових комплексів.

Урахування вартості прав контролю здійснюється шляхом застосуванням контрольної надбавки.

Можлива ринкова капіталізація цілісного майнового комплексу дорівнює добутку фінансово-економічних показників діяльності підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, на відповідні мультиплікатори, визначені на підставі інформації про подібні підприємства, виходячи з цін продажу (пропонування) іх цілісних майнових комплексів.

У разі проведення оцінки цілісного майнового комплексу на підставі його можливої капіталізації ринкова вартість такого майнового комплексу визначається шляхом узагальнення отриманих результатів проведення розрахунку його можливої ринкової капіталізації, урахування вартості прав контролю та внесення у разі потреби інших поправок.

29. Метод ринкових угод ґрунтуються на припущеннях про еквівалентність ринкової вартості цілісного майнового комплексу цінам продажу подібних цілісних майнових комплексів. Як базовий показник для вказаного методу застосовуються ціни продажу та ціни пропонування подібних цілісних майнових комплексів або ціни продажу та ціни пропонування їх корпоративних часток, що характеризуються певними правами контролю.

У разі коли базовим показником є ціна продажу (пропонування) подібного цілісного майнового комплексу, ринкова вартість оцінюваного цілісного майнового комплексу визначається як добуток фінансово-економічних показників, що характеризують діяльність підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, та відповідних мультиплікаторів, визначених на підставі інформації про подібні об'єкти.

Якщо базовим показником є ціна продажу (пропонування) корпоративної частки подібного цілісного майнового комплексу, попередньо здійснюється її коригування на розмір контрольної надбавки з метою врахування прав контролю за стовідсотковою корпоративною часткою з наступним визначенням мультиплікаторів.

Ринкова вартість цілісного майнового комплексу визначається як добуток фінансово-економічних показників, що характеризують діяльність підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, та відповідних мультиплікаторів, визначених на підставі інформації про подібні об'єкти.

30. Фінансово-економічними показниками, що характеризують діяльність підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, або подібних цілісних майнових комплексів, є показники балансової вартості власного капіталу, фінансового результату від провадження звичайної діяльності та інші обґрунтовані у звіті про оцінку цілісного майнового комплексу показники.

31. Під час підготовки висновку про вартість оцінюваного цілісного майнового комплексу, що визначається на підставі результатів застосування методів порівняльного підходу, може враховуватися інформація про ціни продажу та ціни пропонування оцінюваного цілісного майнового комплексу та його корпоративних часток.

Вимоги до звіту про оцінку цилісного майнового комплексу

32. Складання звіту про оцінку цілісного майнового комплексу здійснюється у повній формі з урахуванням вимог, установлених Національним стандартом N 1 ([1440-2003-п](#)), та особливостей, визначених цим Стандартом.

33. Крім вимог, передбачених пунктами 54, 56-61 Національного стандарту N 1 ([1440-2003-п](#)), звіт про оцінку цілісного майнового комплексу повинен містити інформацію, зазначену в пункті 8 цього Стандарту.

Інші питання

34. Ліквідаційна вартість цілісного майнового комплексу визначається виходячи з ринкової вартості цілісного майнового комплексу, що скоригована з урахуванням ступеня впливу умов його продажу в скорочені строки.

35. Під час визначення вартості цілісного майнового комплексу, оцінка якого проводиться з метою погашення зобов'язань підприємства, цілісний майновий комплекс якого оцінюється, шляхом його відчуження, зобов'язання, що підлягають погашенню за рахунок такого відчуження, у розрахунку не враховуються.

36. Оцінка об'єктів у матеріальній та нематеріальній формах, вартість яких визначається вартістю цілісного майнового комплексу, що створений на їх основі (об'єкти, асоційовані з бізнесом), проводиться згідно з цим Стандартом з відповідним коригуванням та обґрунтуванням у звіті про оцінку доцільності застосування положень цього Стандарту для таких об'єктів.

37. Оцінка окремих видів цілісних майнових комплексів проводиться з урахуванням особливостей діяльності підприємств, що функціонують на їх основі.

38. Рецензування звітів про оцінку цілісних майнових комплексів проводиться відповідно до вимог Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" ([2658-14](#)), Національного стандарту N 1 ([1440-2003-п](#)) та цього Стандарту.